

5.

Cepheden Mektup Var

1

Mevsimin kış, şartların ağır, erzak ve cephanenin yetersiz olmasını rağmen Enver Paşa emrinde ısrar ettiği için taarruza geçtik. Üzerimizde kışlık üniforma dahi yok. Bir yandan Ermeni çetelerinin saldırıları diğer yandan yolların karla kaplı olması nedeni ile birliğimize ikmal yapılamadı. Sarıkamış'taki Allahuekber dağlarında ilerlemeye çalışan binlerce arkadaşımızın açlık ve dondurucu soğuk yüzünden şehit düştüğünü öğrendik.

2

İngiltere'nin sömürgeleriyle olan bağlantısını kesmek için bölgeyi almamız gerekiyor. Bölgeyi ele geçirmek için var gücümüz ile savaşıyoruz. Ancak ikmal hatları yeterli olmadığı için erzakımızı da yanımızda taşıyoruz. Bu durum çölün zor şartlarında yorgun düşmemize neden oluyor. Yaşanan açlık ve susuzluk, durumu daha da ağırlaştırıyor. Buna rağmen bölgeyi ele geçirmek için birkaç kez girişimde bulunsak da büyük kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldık.

3

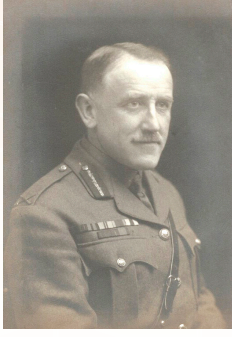
"Çöl Kapları" namıyla meşhur Fahrettin Paşa, adında bir komutanımızın liderliğinde, İngilizler tarafından desteklenen Mekke Emiri Şerif Hüseyin'e karşı, elimizde bulunan son derece kısıtlı imkânlarla rağmen Medine'yi iki yıl yedi aydır savunuyoruz. "Ölürüz de Peygamber kabrini çiğnetmeyiz." diyerek şehri isyancılara ve İngilizlere teslim etmedik. Kuşatma uzadıkça aç ve susuz kaldık. Aç kaldığımızda çekirge yiyerek Medine'yi savunmaya devam ettik.

Yukarıdaki görselde verilen mektupların yazıldığı I. Dünya Savaşı Cephelerin adları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çanakkale Cephesi	Hicaz-Yemen Cephesi	Kanal Cephesi
B)	Kafkasya Cephesi	Kanal Cephesi	Hicaz-Yemen Cephesi
C)	Suriye-Filistin Cephesi	Kanal Cephesi	Hicaz-Yemen Cephesi
D)	Kafkasya Cephesi	Suriye-Filistin Cephesi	Makedonya Cephesi

GÖRSEL OKUMA VE YORUMLAMA

6.

“Yarbay Mustafa Kemal’in, 25 Nisan 1915’te Arıburnu bölgesindeki durumu derhâl kavramış olması ve inisiyatif kullanarak 57. Alay ile taarruza geçmesi ..... Savaşın sonucunu tayin etmiştir. Bir tümen komutanının kendi inisiyatifi ile giriştiği hareket ile bir savaşın hatbir ulusun kaderini değiştirecek büyüklükte bir zafer kazanması tarihte pek az görülür.”

General Aspinall Oglander - İngiliz Harp Tarihi

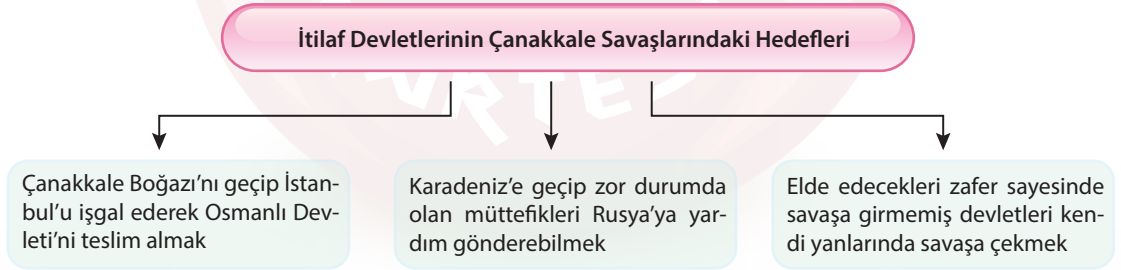
Bu bilgilere göre:

- I. Metinde boş bırakılan yere Çanakkale yazılmalıdır.
- II. Mustafa Kemal’in, oluşan ciddi durum karşısında, üslerinin emrini beklemeden harekete geçmesi savaşın gelişimini etkilemiştir.
- III. “Arıburnu bölgesindeki durumu derhâl kavramış olması” ifadesi Mustafa Kemal’in ortaya çıkabilecek durumu önceden sezen, ileri görüşlü bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.

sonuçlarından hangilerine ulaşılması doğru olur?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

7.

Bu hedeflere bakıldığında İtilaf Devletleri için;

- I. Osmanlı Devletini savaş dışı bırakıp, İttifak Devletlerini zor durumda bırakmak ve savaşın kısa sürede bitmesini sağlamak
- II. Kendileri için stratejik bir öneme sahip olan askeri ortaklarının savaş dışında kalmasını engelleyip elde bulunan toplam askeri gücün azalmasına engel olmak
- III. Savaş yıllarında tarafsızlık politikası izleyen devletleri ittifak dairelerinin içine almak
- IV. Teknolojisi ve askeri gücünden çekindikleri Osmanlı Devleti tehdidinden kurtulmak

amaçlarının hangilerine ulaşmak istedikleri söylenebilir?

- A) I, II ve III   B) I, II, III ve IV   C) II, III ve IV   D) I, III ve IV

8.

Çanakkale Savaşlarının yaşanmasına bağlı olarak Anadolu'da birçok okul 1915 yılında mezun verememiştir. Anadolu halkı o yıl üniversite hatta lise çağındaki çocuklarını bile Çanakkale'de toprağa vermiştir.

Çanakkale Savaşlarında genci ile yaşlısı ile yaklaşık olarak 250000 Türk şehitlik mertebesine ulaşmıştır. Her ilden bu savaşa katılmış ve şehit olmuş binlerce kahraman Türk evladı olmuştur.

Çanakkale Savaşlarının kaybedilmesine bağlı olarak müttefiklerinden yardım alamayan Rusya'da gittikçe artan ekonomik sorunlar Bolşevik İhtilali'nin çıkmasına ve Rusya'nın savaştan çekilmesine zemin hazırlamıştır.

ÇANAKKALE
SAVAŞININ
SONUÇLARI

Yukarıdaki kutucuklarda Çanakkale Savaşının hangi alandaki sonuçlarından bahsedilmemiştir?

A) Hukuki

B) Siyasi

C) Eğitim

D) Sosyal

9.

MONDROS HAKKINDA NE DEDİLER?

Mondros Ateşkesi Osmanlı için müttefikleri ile beraber sürüklendiği acı mağlubiyetin yüz kızartıcı bir sonucudur. Bu ateşkes maddeleri Türk topraklarını yabancıların işgaline sunmuştur.

Koşullar ne denli ağır olursa olsun antlaşma imzalanmalıdır. Önemli olan İngiliz dostluğunun elde edilmesiydi. Ağır hükümler, daha sonra İngiliz dostluğu sayesinde hafifletilebilir. Önemli olan İngiliz dostluğunun kazanılmasıdır.

Bu görsele ve konuşmalara bakıldığında;

- I. Mustafa Kemal Paşa Mondros Ateşkes Antlaşması'nın doğuracağı felaketi seziyor ve bu antlaşmanın ülkeyi yabancı işgaline açık bırakan hükümlerine tepki gösteriyordu.
- II. Vahdettin Mondros Mütarekesinin mutlaka imzalanmasını istiyor, İngiltere ile iyi ilişkilerin kurulmasını çok önemsiyordu.
- III. Vahdettin Mondros Mütarekesinin anlaşmanın ağır hükümlerin zamanla hafifletileceğine inanıyordu.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve III

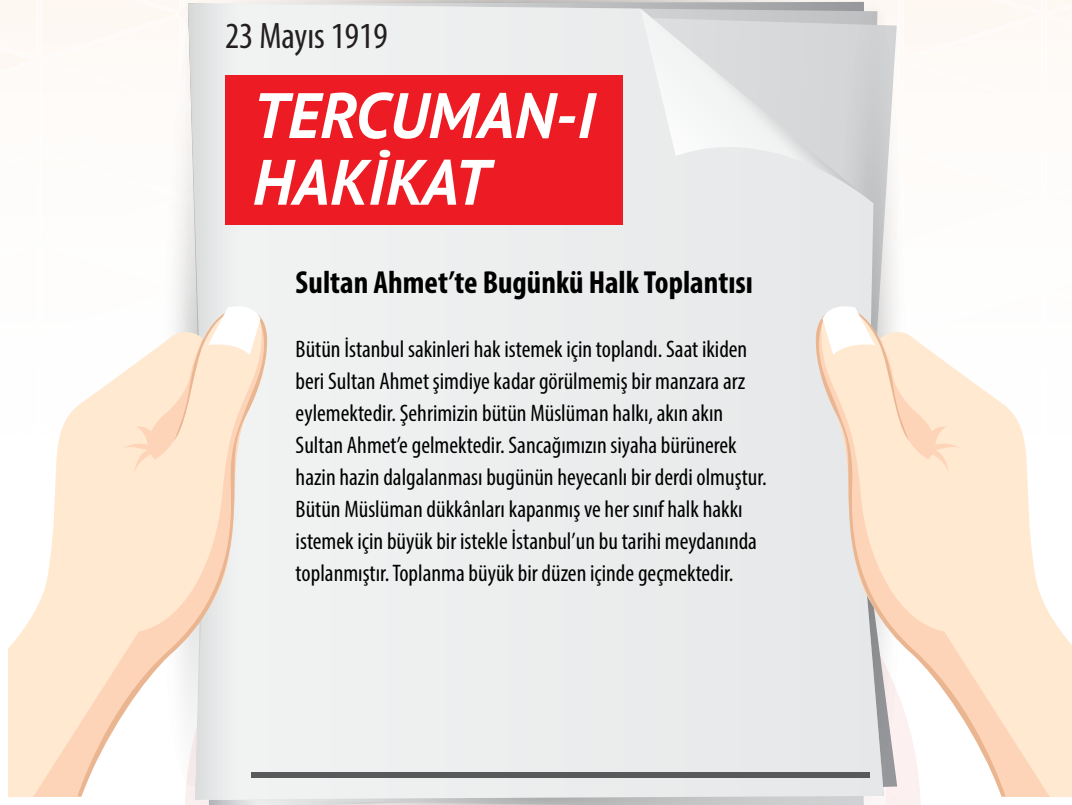
B) II ve III

C) I ve III

D) I ve II

MİLLÎ UYANIŞ: BAĞIMSIZLIK YOLUNDA ATILAN ADIMLAR

10 - 11. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

10. İzmir'in işgali sonrasında yapılan Sultanahmet Mitingi ile ilgili haber düşünüldüğünde Türk halkı için;
- İşgallere karşı sessiz kalmayacağını ve işgalleri onaylamayacağını göstermiştir.
  - Kendisine karşı haksız girişimler yapıldığını duyurmaya çalışmıştır.
  - Bağımsızlığına olan düşünlüğünü ifade etmiş, ülkenin içinde bulunduğu durumun kabul edilemeyeceğini göstermiştir.
  - Kurtuluş için en etkili yolun bölgesel direniş cemiyetleri kurup bağımsızlık için yerel bir örgütlenmeye gidin gerekli olduğu düşüncesini kabul etmiştir.

çıkartmalarının hangisi ya da hangilerinin yapılamayacağı söylenebilir?

- A) I, II ve III   B) III ve IV   C) Yalnız II   D) Yalnız IV

11. Metne bakıldığında Türk halkının;

- Teslimiyetçi
- Esarete direnen
- Bağımsızlığına düşkün
- Vatansever
- Milli egemenliği savunan
- Ülke yönetimine bağlı

tutumlarından hangilerini sergilediği ifade edilebilir?

- A) I, II, IV ve V   B) II, III ve IV   C) IV, V ve VI   D) I, III, IV ve VI

12.

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan kısımlara yazılması gereken alan isimleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) 1. Ulaşım 2. Güvenlik 3. Ekonomik	B) 1. Güvenlik 2. Ulaşım 3. Askeri	C) 1. Ulaşım 2. Askeri 3. Güvenlik	D) 1. Askeri 2. Güvenlik 3. Ulaşım

13.

Yukarıdaki tarih şeridinde;

- I. Bölgesel amaçlar ile toplanmış, ulusal kararlar alınmış kongrenin adı nedir?
- II. Osmanlı Devleti'nin hukuken yok sayıldığı gelişmenin adı nedir?
- III. İstanbul Hükümeti, Türkiye Büyük Millet Meclisinin varlığını hangi olay sayesinde kabul etmiştir?
- IV. Türk vatanının sınırlarının çizildiği ve milletimizin "tam bağımsızlık" hedefine doğru ilerleyeceğini hangi gelişme ile dünya kamuoyuna duyurmuştur?
- V. Misak-ı Milli kararlarının kabul edilmesine İtilaf Devletlerinin tepkisi hangi gelişmenin ortaya çıkmasına neden olmuştur?

hangi maddelerdeki sorunun cevabı bulunmamaktadır?

A) I ve II	B) II ve III	C) III ve IV	D) IV ve V

14.

Yeni kurulan Ali Rıza Paşa hükümetinin Millî Mücadele hareketine ılımlı yaklaşması, Anadolu ile İstanbul arasındaki gerginliğin azalmasına ve iletişimin yeniden başlamasına zemin hazırladı. Sonunda taraflar arasında doğrudan bir görüşme yapılmasına karar verildi. İki taraf arasında Amasya Görüşmeleri yapıldı (20-22 Ekim 1919). Temsil heyeti adına Mustafa Kemal'in katıldığı görüşmelerde Osmanlı Hükümetini Bahriye Nazırı (Deniz Bakanı) Salih Paşa temsil etti. Görüşme sonunda taraflar arasında Amasya Protokolü imzalandı. ...

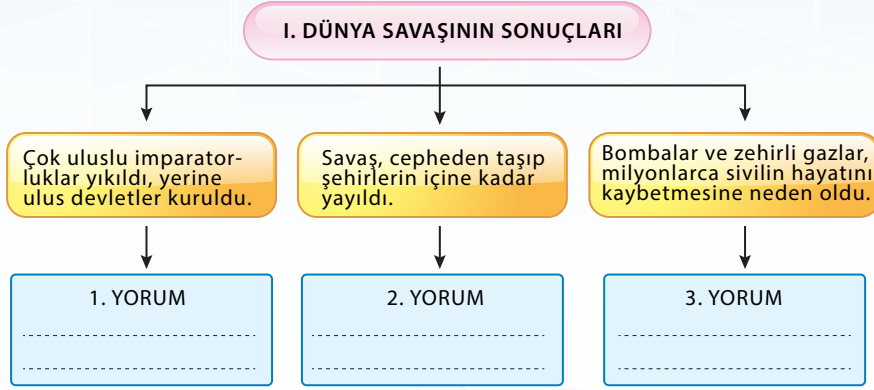
Yukarıdaki metnin;

- I. Amasya'da yapılan bu görüşme ve hazırlanan protokol ile İstanbul Hükümeti, Temsil Heyeti'ni resmen tanımış oluyordu.
- II. Amasya Görüşmeleri ve imzalanan protokol ile Osmanlı Hükümeti ve Temsil Heyeti birlikte hareket ediyordu.
- III. Türk milletinin uluslararası alanda tek temsilcisinin Temsil Heyeti olduğu anlaşılıyordu.
- IV. İtilaf Devletlerine ve yapılan işgallere karşı ne yapılması gerektiği konusunda Temsil Heyeti ve İstanbul Hükümeti arasında tam bir mutabakat sağlanıyordu.

bilgilerinin hangileri ile devam etmesi beklenir?

- A) I ve II   B) II ve III   C) III ve IV   D) I, II ve III

1.

Bu metinde yer alan 1-2 ve 3 numaralı yorum bölümlerine yazılması gerekenler hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1. YORUM	2. YORUM	3. YORUM
A)	Savaş ve yıkım insan nüfusunun azalmasına neden oldu.	Savaşan ülkeler ve bu ülkelerin şehirleri harap oldu.	I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi.
B)	I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi.	Savaşan ülkeler ve bu ülkenin şehirleri harap oldu.	Savaş ve yıkım insan nüfusunun azalmasına neden oldu.
C)	Savaşan ülkeler ve şehirler harap oldu.	Savaş ve yıkım insan nüfusunun azalmasına neden oldu.	I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi.
D)	Savaş ve yıkım insan nüfusunun azalmasına neden oldu.	I. Dünya Savaşı'ndan sonra sınırlar yeniden çizildi.	Savaşan ülkeler ve şehirler harap oldu.

2.

Savaştan Önceki Nüfuslarına Göre Ülkelerin Can Kaybı Oranları

İtilaf Devletleri

Ülke Adı	Can Kaybı	Nüfusa Oranı
İngiltere	900.000	%2
Fransa	1.700.000	% 4.3
Rusya	3.700.000	% 1.8
İtalya	1.100.000	% 3.2

İttifak Devletleri

Ülke Adı	Can Kaybı	Nüfusa Oranı
Almanya	2.500.000	% 4
Avus.-Macar.	1.900.000	% 3.7
Osmanlı	3.100.000	% 14
Bulgaristan	187.500	% 3.4

Yukarıdaki tablolara bakıldığında;

- I. Nüfusuna göre en yüksek oranda can kaybı yaşayan devlet Osmanlı Devletidir.
- II. İtilaf Devletleri arasında sayı ve oran olarak en fazla kaybı yaşayan devlet Fransa'dır.
- III. İtilaf Devletleri, İttifak devletlerinden daha çok can kaybı yaşamışlardır.
- IV. İtilaf Devletlerinin lideri olan ülke, İttifak Devletlerinin lideri olan ülkeden daha fazla kayıp yaşamamıştır.

çıkarmalarının hangilerinin doğru olduğu ifade edilebilir?

A) I ve IV

B) III ve IV

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

TABLO, GRAFİK, DİYAGRAM OKUMA VE YORUMLAMA

3.

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,
Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya
Kaç donanmayla sarılmış ufacak bir karaya.
Mehmet Akif ERSOY

Hangi Cephe?

1

.....?.....

Evladı buz kesmiş, evladı toprak olmuş,
Tam doksan bin anadır Sarıkamış.
Doksan bin anadır Sarıkamış, yaradır Sarıkamış,
Borandır Sarıkamış, destandır Sarıkamış.
Bedirhan GÖKÇE

Hangi Cephe?

2

.....?.....

Yukarıdaki tablolardaki şiirler ve görsellerde belirtilen cephelerin adları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A) 1. Çanakkale
2. Kafkasya

B) 1. Kafkasya
2. Çanakkale

C) 1. Çanakkale
2. Galiçya

D) 1. Suriye-Filistin
2. Kafkasya

4.

WILSON İLKELERİ

1. Yenilen devletlerden savaş tazminatı ve toprak alınmayacak.
2. Devletlerarasında gizli antlaşmalar yapılmayacak.
3. Devletlerarası ekonomik engeller kaldırılacak.
4. Uluslararası anlaşmazlıkları barış yolu ile çözmek için uluslararası bir teşkilat kurulacak.
5. Osmanlı Devleti'nin Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerine kesin egemenlik hakkı tanınacak; Türk olmayan milletlere de kendi kendini yönetme hakkı verilecek.
6. Çanakkale Boğazı sürekli olarak bütün devletlerin gemilerine açık olacak.

WILSON İLKELERİNİN YORUMLARI

- Bu madde yeni sömürgeler oluşmasına karşıdır. Mağlup devletlerin mütareke imzalamasını hızlandırmıştır.
- Milletler Cemiyetinin kurulması istenmiştir. Savaş uluslararası meselelerin çözülmesinde araç olmaktan çıkarılmak istenmiştir.
- Devletlerarası antlaşmalarda açık diplomasi esası uygulanmasının gerekliliği belirtilmiştir.
- Osmanlı Devletinin devam edeceği, fakat parçalanacağı vurgulanmıştır. Bu madde Mondros mütarekesinden sonra Anadolu'da başlayan işgallerin hukuk dışı; bu durum karşısında Türk Kurtuluş Savaşının ise hukuka uygun olduğunu gösterir.

Wilson İlkeleri bu ilkelerin yorumları eşleştirildiğinde hangi numara ile gösterilen ilkeler açıkta kalır?

A) 1 ve 4

B) 2 ve 5

C) 3 ve 6

D) 3 ve 4

5.

SAVAŞIN ÖZEL NEDENLERİ
.....1.....'nın Uzak Doğu'da sömürgeler elde etmek istemesi
.....2.....'nın Sedan Savaşı'nda, Almanya'ya kaptırdığı kömür yatakları açısından zengin olan Alsace Lorraine'i (Alsas Loren) geri almak istemesi
.....3.....'ın kendisi için tehlike olarak gördüğü Sırbistan'ı ortadan kaldırıp Doğu'ya doğru genişlemek ve Rusya'yı Balkanlar'dan uzaklaştırmak istemesi
.....4.....'nın Balkanlar'daki bütün Slavları kendi idaresinde birleştirme isteği (Panislavizm politikası) ve sıcak denizlere ulaşma amacı
.....5..... ve İtalya'nın siyasi birliklerini tamamlaması ve sömürgecilik rekabetine katılmaları
.....6..... ve Almanya arasındaki siyasal ve ekonomik rekabet
.....7.....'nın Akdeniz ve çevresinde yeni sömürgeler ele geçirmek istemesi

HANGİ DEVLETLER?
1) .....
2) .....
3) .....
4) .....
5) .....
6) .....
7) .....

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yerlere yazılması gereken ülke adları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)	1.	Japonya
	2.	Fransa
	3.	Avusturya-Macaristan
	4.	Rusya
	5.	İngiltere
	6.	Almanya
	7.	İtalya

B)	1.	Rusya
	2.	Fransa
	3.	İngiltere
	4.	Avusturya-Macaristan
	5.	Japonya
	6.	Almanya
	7.	İtalya

C)	1.	Japonya
	2.	Fransa
	3.	Avusturya-Macaristan
	4.	Rusya
	5.	Almanya
	6.	İngiltere
	7.	İtalya

D)	1.	İtalya
	2.	Fransa
	3.	Almanya
	4.	Avusturya-Macaristan
	5.	İngiltere
	6.	Rusya
	7.	Japonya

TABLO, GRAFİK, DİYAGRAM OKUMA VE YORUMLAMA

6.

PARİS BARIŞ KONFERANSI

1. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı'ndan sonra, yenilen devletlerle imzalanacak barış antlaşmalarının şartlarını görüşmek üzere bu konferansı topladılar.

2. İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti hariç diğer İttifak devletleri ile bu konferansta barış antlaşmaları imzaladılar.

3. İtilaf Devletleri, daha önce İtalya'ya verilen Batı Anadolu topraklarının Yunanistan'a verilmesi kararını aldılar. Bu gelişme sonucunda İtalya'nın toplantıyı terk etmesine neden oldular.

4. İtilaf Devletleri I. Dünya Savaşı'ndan sonra, yenilen devletlerle imzalanacak barış antlaşmalarının şartlarını görüşmek üzere bu konferansı topladılar.

Hangi numara ile belirtilen madde İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılığı olduğunun göstergesidir?

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

7.

İtilaf Devletleri		İttifak Devletleri
Savaş Başlamadan Önce	İngiltere, Fransa, Rusya	Almanya, İtalya, Avusturya-Macaristan
Savaş Başladıktan Sonra	İngiltere, Fransa, Rusya, İtalya, Sırbistan, ABD Romanya, Japonya, Yunanistan	Almanya, Avusturya-Macaristan, Osmanlı, Bulgaristan

Sadece yukarıdaki tabloya bakıldığında;

I. Savaş başladıktan sonra taraf değiştiren devletin adı nedir?

II. Savaş başladıktan sonra İttifak grubuna dâhil olan Balkan devletin adı nedir?

III. Savaştan en erken ayrılan İtilaf Devletinin adı nedir?

IV. Savaştan en erken ayrılan İttifak Devletinin adı nedir?

sorularının hangilerinin cevabına ulaşılabilir?

A) I ve II

B) II ve III

C) I, II ve III

D) II, III ve IV

8.

Rauf Bey

Agamemnon Zırhlısı

Limni Adası

Amiral Kaltrop

Yukarıdaki görsellerin hangi seçenekteki gelişme ile ilgili olarak paylaşıldığı söylenebilir?

- A) Paris Barış Konferansı
B) Sevr Barış Antlaşması
C) Mondros Mütarekesi
D) Berlin Anlaşması

9.

Mondros Ateşkes Antlaşması

- Boğazlar, açık olacak ve İtilaf Devletlerince işgal edilecektir.
- Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması için gerekli askerin dışında Osmanlı ordusu terhis edilecektir. Bütün savaş gemilerine, taşıt, araç, gereç, silah ve cephanelere el konulacaktır.
- Tüm telsiz, telgraf hatlarının kontrolü; Toros tünelleri ve bütün demiryollarının denetimi İtilaf Devletleri tarafından sağlanacaktır.
- İtilaf Devletlerinin esirleri derhâl serbest bırakılacak, Osmanlı esirleri serbest bırakılmayacaktır.
- İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit eden bir durum olursa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecektir. (7. Madde)
- Doğudaki altı vilayette (Sivas, Elâziğ, Diyarbakır, Bitlis, Erzurum, Van) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu illeri işgal edebilecektir. (24. madde)

1

Osmanlı Devleti'ni savunmasız hâle getirmeyi ve işgalleri kolaylaştırmayı hedeflemiştir.

2

Osmanlı topraklarının işgaline hukuki zemin hazırlamaya çalışmıştır.

3

İşgallere karşı Türk milletinin birleşerek direnişe geçmesini engellemeyi amaçlamıştır.

4

İleride kurulması amaçlanan Ermeni devletine zemin hazırlamayı hedeflemiştir.

Mondros Mütarekesi maddeleri ile bu maddelerin yorumlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) 1-a; 2-c; 3-d; 4-f
B) 1-b; 2-e; 3-c; 4-f
C) 1-b; 2-e; 3-f; 4-c
D) 1-b; 2-a; 3-f; 4-d

TABLO, GRAFİK, DİYAGRAM OKUMA VE YORUMLAMA

10 ve 11. Soruları aşağıdaki görsel ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

10. Yukarıdaki tabloya bakıldığında;

- I. Cemiyetler, biri hariç bölgesel amaçlar ile kurulmuş olsalar da Sivas Kongresinde sonrası ulusal hale dönüşmüştür.
- II. Batı Anadolu'daki Yunan işgaline karşı mücadele eden iki cemiyet güç birliği yapmaya karar vermiştir.
- III. Türk kadını Milli Mücadele yıllarında erkeklerden daha etkili bir direniş gerçekleştirmiştir.
- IV. Cemiyetler işgalleri ve azınlık grupların bölücü faaliyetlerini önlemeye çalışmıştır.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

A) I, II ve III

B) II, III ve IV

C) I, II, III ve IV

D) I, II ve IV

11.

a	Adana ve civarını Ermeni ve Fransızlara karşı savunmuştur.
b	Bölgesel amaçla kurulmamıştır.
c	Doğu Anadolu'da Ermeni tehlikesine karşı kurulmuştur.
d	Milli Mücadelede kadınların da aktif olarak yer aldığını kanıtlamıştır.
e	İzmir'in Türklüğünü ispat etmeye çalışmıştır.
f	Osmanlı bağımsızlığını kazanamazsa yeni bir devlet kurabileceğini açıklamıştır.
g	Yerel kongreler düzenleyerek Batı Anadolu'daki direnişi etkinleştirmiştir.
h	Doğu Karadeniz'de Rum Devletinin kurulmasını engellemeye çalışmıştır.

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yerlere yazılması gereken ülke adları hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	1	2	3	4	5	6	7	8
A)	f	c	e	g	h	d	a	b
B)	f	a	b	e	g	d	c	h
C)	g	c	e	f	h	d	a	b
D)	h	e	d	g	c	a	b	f

TABLO, GRAFİK, DİYAGRAM OKUMA VE YORUMLAMA

12.

AMASYA GENELGESİ MADDELERİ

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
- Osmanlı Hükümeti üzerine aldığı sorumluluğu yerine getirememektedir. Bu durum milletimizi yok olmuş gibi göstermektedir.
- Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- Milletin içinde bulunduğu durumu dünyaya duyurmak için her türlü baskıdan uzak, millî bir kurul oluşturulmalıdır.
- Anadolu'nun her bakımdan en güvenli yeri olan Sivas'ta millî bir kongre toplanacaktır. Kongreye katılmak üzere bütün sancaklardan halkın güvenini kazanmış üç temsilci belirlenerek en kısa zamanda Sivas'a gelmelidir. Ancak bu çalışmalar gizli yapılmalı ve temsilciler gereken yerlerde kimliklerini gizleyerek seyahat etmelidir.

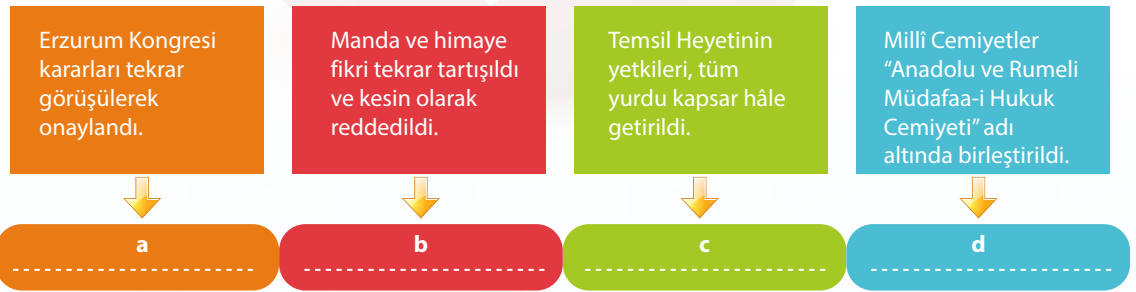
- 1 Millî Mücadele'nin asıl gerekçesi belirtilmiştir.
- 2 Millî Mücadele'nin yöntemi yani kim tarafından ve ne şekilde gerçekleştirileceği belirtilmiştir.
- 3 İstanbul Hükümetinin işgaller karşısındaki tutumu eleştirilmiştir.
- 4 Temsil Heyetinin kurulmasının gerekli olduğu ifade edilmiştir.
- 5 Ülkenin geleceği ile ilgili kararlar alınacak geniş katılımlı ulusal bir kongre toplanacağı söylenmiştir.

Amasya Genelgesi maddelerini verilen çıkarımlarla eşleştirerek kutucuklara doğru yazılmış hali hangi seçenekte verilmiştir?

- A) 1-a; 2-c; 3-b; 4-e; 5-d   B) 1-c; 2-a; 3-b; 4-d; 5-e   C) 1-a; 2-c; 3-b; 4-d; 5-e   D) 1-b; 2-c; 3-a; 4-e; 5-d

13.

SİVAS KONGRESİ

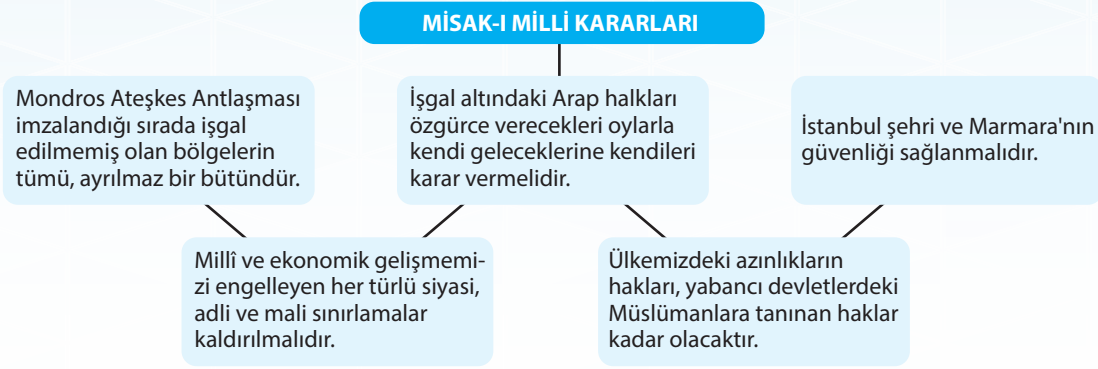
Yukarıda verilen maddeler ile;

- Erzurum Kongresi kararlarının geçerli olduğu belirtildi.
- Millî Mücadelenin bölgesellikten çıkması ve yine Millî Mücadelenin tek elden yönetilmesi amaçlandı.
- Bağımsızlığın kayıtsız şartsız kazanılacağı, hiçbir milletin korumasının kabul edilmeyeceği ifade edildi.
- Millî Mücadeleyi yürütmesi planlanan kuruluşun yetkileri tüm ülke ile ilgili kararlar alacak şekilde genişletildi.

Yorumlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru yapılmıştır?

- A) I-b ; II-d ; III-a ; IV-c   B) I-d ; II-b ; III-a ; IV-c   C) I-c ; II-d ; III-b ; IV-a   D) I-a ; II-d ; III-b ; IV-c

14.

Yukarıdaki kararlara göre;

- I. Millî ve bölünmez Türk vatanının sınırları çizilmiştir.
- II. Kapitülasyonlara ve ülkemize yönelik kısıtlamalara tepki gösterilmiştir.
- III. Azınlık hakları konusunda uluslararası eşitlik ilkesine uygun olarak davranılacağı belirtilmiştir.
- IV. Osmanlı başkentinin güvenliğinin temin edilmesine önem verilmiştir.
- V. Anadolu topraklarında ve Arap coğrafyasında yaşayan halkın kendi geleceği hakkında karar vermesinin önü açılmıştır.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II, III ve IV   B) II, III, IV ve V   C) I, III ve V   D) II, IV ve V

15. Mustafa Kemal, İstanbul'un işgal edilerek Mebusan Meclisinin dağıtılması üzerine Kolordu komutanlarına ve valilere yolladığı telgraflarda şunları ifade etmiştir;

Gönderdiği telgraf değerlendirildiğinde Mustafa Kemal hakkında;

- I. İstanbul Hükümetinin, Anadolu'da bir hükmünün olmadığını ifade etmiştir.
- II. Seçim yapılmasının gerekliliğini, Ankara'da yeni bir meclisin açılacağını belirtmiştir.
- III. Mebusan Meclisindeki vekilleri yeni açılacak meclise davet ederek millî iradeye olan saygısını göstermiştir.

yorumlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru yapılmıştır?

- A) I ve II   B) II ve III   C) I, II ve III   D) I ve III

TABLO, GRAFİK, DİYAGRAM OKUMA VE YORUMLAMA

16.

İstanbul Hükümeti Adına Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi'nin Fetvası

Padişahın ülkesinde savaşacak güçte olan Müslümanların.... Asilerle çarpışması dince gerekir mi?

Cevap: Allah bilir ki gerekir.

Bu savaştan kaçanlar dünyada şiddetli ceza-yı, ahirette de çok acı azabı hak eder mi?

Cevap: Allah bilir ki ederler.

Bu suretle halifenin askerlerinden olup da eşkıyaları katledenler gazi ve eşkıyalar tarafından katlolunanlar şehit ve günahlarının bağışlanması için Hz. Peygamberin aracılığına nail olurlar mı?

Cevap: Gerçeği Allah bilir ki, olur.

Takvim-i Vakayi, 11 Nisan 1920

TBMM Adına Anadolu Müftülerinin Hazırladığı Fetva

"Halifeliğin meşru hakkını elinden alanlardan kurtulmak ve fiilen saldırıya uğrayan vatan topraklarını düşmandan temizlemek için uğraşan ve çalışan İslam halkı şeriatça Allah yolundan ayrılmış olurlar mı?

Cevap: Allah en iyi bilir ki olmazlar.

Halifeliğin gasp edilen haklarını geri almak için düşmanlara karşı açılan mücadelede ölenler "şehit" kalanlar "gazi" olurlar mı?

Cevap: Allah en iyi bilir ki olurlar.

Din uğrunda savaşan ve görevini yapan halka karşı düşman tarafını tutup Müslümanlar arasında silah kullananlar ve adam öldürenler şeriat bakımından en büyük günahı işlemiş ve fesatçılık yapmış olurlar mı?

Cevap: Allah en iyi bilir ki olurlar."

Sabahattin Selek, Millî Mücadele

Yukarıda yer alan kutucuklarda verilen bilgilere bakıldığında;

- I. İstanbul Hükümeti, Millî Mücadele hareketini sonlandırmak, Anadolu'da tekrar kendi otoritelerini kurmak için Şeyhülislamın halk üzerindeki etkisini kullanmaya çalışmıştır.
- II. Halkın din konusundaki hassasiyeti gerek Milli Mücadele taraftarları gerekse Milli Mücadele karşıtları tarafından kullanılmıştır.
- III. TBMM, içinde bulunan şartların gereği olarak fetva yayımlamak zorunda kalmış ve o dönemde laik bir yapıya sahip olmadığını göstermiştir.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

17.

TBMM'nin İsyanları Bastırmak İçin Aldığı Önlemler

5. Anadolu Ajansı kurularak halk kısa aralıklarla bilgilendirildi.

4. İsyanlılar üzerine Kuvâ-yı Millîye birlikleri gönderilerek isyanlar bastırılmaya çalışıldı.

3. Üyeleri meclis üyelerinden oluşan İstiklal Mahkemeleri kurularak ayaklananlar bu mahkemelerde yargılandı.

2. Hıyanet-i Vataniye Kanunu çıkarılarak TBMM'ye karşı ayaklananların vatan haini sayılıp cezalandırılacağı ilan edildi.

1. Ankara Müftüsü Rifat Efendi (Börekçi) ve birçok müftü tarafından Millî Mücadele'yi destekleyen fetvalar yayınlandı.

Yukarıdaki bilgi basamaklarında belirtilen önlemler ile;

- a. TBMM, yasama yetkisini kullanmıştır.
- b. İsyanlara karşı askeri önlemler alınmıştır.
- c. Türk halkının isyanlar hakkında doğru bilgilendirilmesi amaçlanmıştır.
- d. TBMM, isyanlılara karşı yargı yetkisini yürürlüğe koymuştur.
- e. Halkın, dini duygularına etki ederek Milli Mücadeleye olumlu bakmalarına çalışılmıştır.

amaçlarının eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak yapılmıştır?

A) 1-e ; 2-a ; 3-d ; 4-b ; 5-c

B) 1-e ; 2-a ; 3-d ; 4-c ; 5-b

C) 1-a ; 2-e ; 3-d ; 4-b ; 5-c

D) 1-e ; 2-d ; 3-a ; 4-b ; 5-c

1 ve 2. Soruları aşağıdaki görsel ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

1.

1

İngiltere, Fransa ve Rusya İtilaf Devletlerini oluşturmaktadır.

2

Osmanlı Devleti en baştan beri İtilaf Bloğunda yer almıştır.

3

Savaşta taraf değiştiren devlet İtalya olmuştur

4

Bulgaristan, İttifak Devletlerinin yanına yer almıştır

5

Bazı Avrupalı ülkeler savaşta tarafsız kalmayı seçmişlerdir.

6

Tarafsız olan Portekiz, zaman içinde İttifaklara katılmıştır.

Haritaya göre kutucuklarda verilen bilgilerin hangilerinin doğru ve yanlış olarak değerlendirilmesi hangi seçenekte doğru yapılmıştır?

A)	No	D	Y
	1	✓	
	2		✓
	3	✓	
	4	✓	
	5	✓	
	6		✓

B)	No	D	Y
	1	✓	
	2		✓
	3	✓	
	4		✓
	5	✓	
	6		✓

C)	No	D	Y
	1		✓
	2		✓
	3	✓	
	4	✓	
	5		✓
	6		✓

D)	No	D	Y
	1	✓	
	2	✓	
	3		✓
	4	✓	
	5		✓
	6	✓	

2. Soru: Japonya İtilaf Devletlerinin yanına mı yer almıştır?
2. Soru: Amerika Birleşik Devletleri tarafsızken daha sonra İttifak Devletlerinin yanına dahil olmuş mudur?
3. Soru: Osmanlı Devleti'nin savaşa birlikte girdiği Avusturya-Macaristan ve Almanya ile ortak bir sınırı var mıdır?
4. Soru: Almanya, Avusturya-Macaristan ve İtalya bir araya gelerek İttifak Devletleri blokunu, İngiltere, Fransa ve Rusya bir araya gelerek İtilaf Devletleri blokunu mu kurdular?

Her sorunun 5 puan olduğu bir sınavda 1 ve 3. Soruya "Evet", 2 ve 4. Soruya "Hayır" diyen bir kişi toplamda kaç puan almış olur?

A) 5 Puan

B) 10 Puan

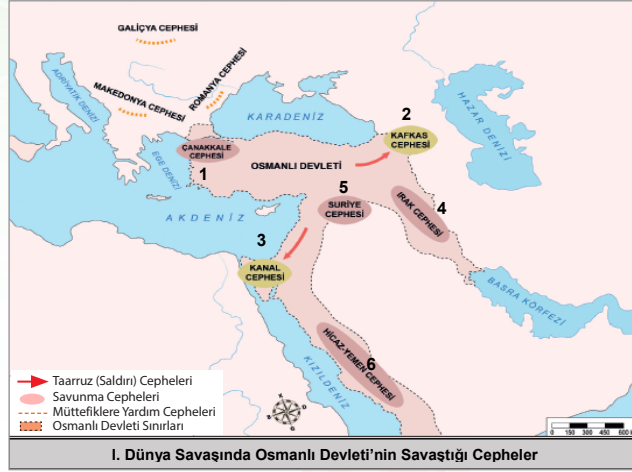
C) 15 Puan

D) 20 Puan

HARİTA OKUMA VE YORUMLAMA

3 ve 5. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

3.

Yukarıdaki haritaya bakıldığında;

- I. Osmanlı Devletinin askeri mücadelesi sınırları dışına taşmıştır.
- II. Osmanlı Devleti birden çok cepheye savaşmak zorunda kalmıştır.
- III. Osmanlı Devleti sadece topraklarını savunmak için değil egemenlik sahasını genişletmek içinde mücadele etmiştir.
- IV. Osmanlı Devleti savaşa birlikte girdiği devletlere yardım edebilmek için cephe açmıştır.

yargılarının hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve III   B) I, II ve IV   C) II, III ve IV   D) I, II, III ve IV

4. Haritada numaralandırılan cephe ile;

- a) İngiliz sömürgelerine giden yolu ele geçirmek için Almanların isteği ile açıldı.
- b) "Çöl Kapları" lakaplı Fahreddin Paşa'nın komutanı olduğu, kutsal toprakları savunmak için açıldı.
- c) Rusya'ya yardım götürmek ve Osmanlıyı savaş dışına itmek için İtilaflarca açıldı.
- d) Kutül Amare Zaferinin kazanıldığı bu cephe petrol bölgelerini ele geçirmek için İngilizlerce açıldı.
- e) Tehcir Kanununun uygulandığı bu cephe Ruslara karşı açıldı.
- f) Mustafa Kemal'in son savaştığı cephe İngilizler tarafından açıldı.

maddelerde verilen bilgilerin eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak yapılmıştır?

- A) a-3   B) a-3   C) a-6   D) a-3
b-6   b-6   b-3   b-5
c-1   c-1   c-4   c-4
d-4   d-4   d-1   d-1
e-2   e-5   e-2   e-6
f-5   f-2   f-5   f-2

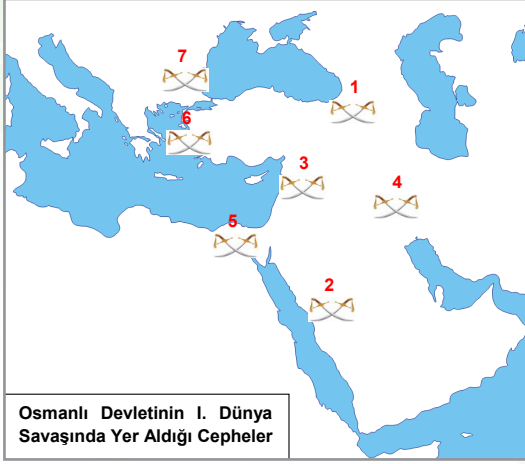
5. **Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin sonucunda;**

- I. Savaşın yapıldığı alanın önemli ölçüde genişlediği
- II. İtilaf Devletlerinin savaşmak zorunda kaldığı bir çok yeni cephenin açıldığı
- III. Fransa'nın sömürgelerine giden yolun tehlike altına girdiği
- IV. Osmanlı Devletinin önemli su geçitlerini savunmak ve ya ele geçirmek için mücadele etme durumunda olduğu
- V. Osmanlı Devleti'nin Fransızlar ile Ortadoğu coğrafyasında birden fazla cepheye mücadele ettiği
- VI. İtilaf Devletlerinin savaş masraflarında düşüş yaşandığı

çıkarımlarının hangilerinin yapılması doğru olur?

- A) I, II, III, IV, V ve VI   B) I, III, IV ve VI
C) I, II ve IV   D) III, V ve VI

6.

- Kutsal toprakların savunulduğu cephede Arap-İngiliz işbirliği cihat çağrısının ve ümmetçilik akımının geçersizliğini gösterdi.
- Mustafa Kemal'in son savaştığı cephe oldu.
- Ruslara karadan yardım götürmek için açıldı.
- Müttefiklerle bağlantı kurulmak istendi.
- Almanların isteği sonucunda açıldı. İngiliz sömürge yolları tehdit altına girdi.
- Mustafa Kemal'in Milli Mücadele lideri olabileceği anlaşıldı.
- Tehcir Kanunu bu cephede uygulandı. Bu cephe Brest Litovsk Antlaşması ile kapandı.

Yukarıdaki haritadaki cepheler ile bilgilerin eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak yapılmıştır?

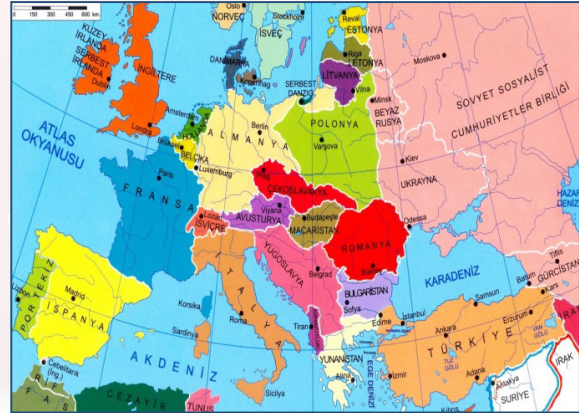
A)	1	a
	2	c
	3	b
	4	g
	5	e
	6	f
	7	d

B)	1	g
	2	a
	3	b
	4	c
	5	e
	6	f
	7	d

C)	1	g
	2	a
	3	b
	4	c
	5	e
	6	d
	7	f

D)	1	f
	2	d
	3	b
	4	g
	5	e
	6	f
	7	d

7.

- Almanya, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı İmparatorlukları dağıldı. Türkiye Cumhuriyeti, Polonya, Çekoslovakya, Yugoslavya, Macaristan gibi yeni millî ve bağımsız devletler kuruldu.
- Avrupa'nın siyasi haritasında önemli değişiklikler meydana geldi ve Avrupa'da sınırların yeniden çizildi.
- Çarlık Rusya yıkılarak yerine Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği yani Sovyet Rusya kuruldu.
- Araplar, Osmanlı İmparatorluğu'ndan ayrılarak İngiltere ve Fransa'nın güdümünde olan manda yönetimleri altına girdiler.

Yukarıdaki maddelerde verilen değerlendirmelerin kaç tanesinin haritaya bakılarak yapılabileceği söylenemez?

A) 4

B) 2

C) 3

D) 1

HARİTA OKUMA VE YORUMLAMA

8.

Mondros Mütarekesi sonrasında gerçekleşen işgaller haritasına bakıldığında;

- I. İngilizlerin işgal ettiği bazı bölgeler daha sonrasında Fransızlara terk edilmiştir.
- II. Anadolu'daki bazı topraklar İtilaf Devletlerinin ortak işgal alanı olmuştur.
- III. Azınlıklar, Anadolu'da yaşanan işgal faaliyetlerinin içinde yer almışlardır.
- IV. Karadeniz Bölgesinde işgallere rastlanmamıştır.
- V. Batı Anadolu'da Yunanlıların işgalleri görülmüştür.

Çıkarımlarının hangileri yapılabilir?

- A) I, II, III ve IV
B) II, III, IV ve V
C) I, II, III ve V
D) I, II ve III

9.

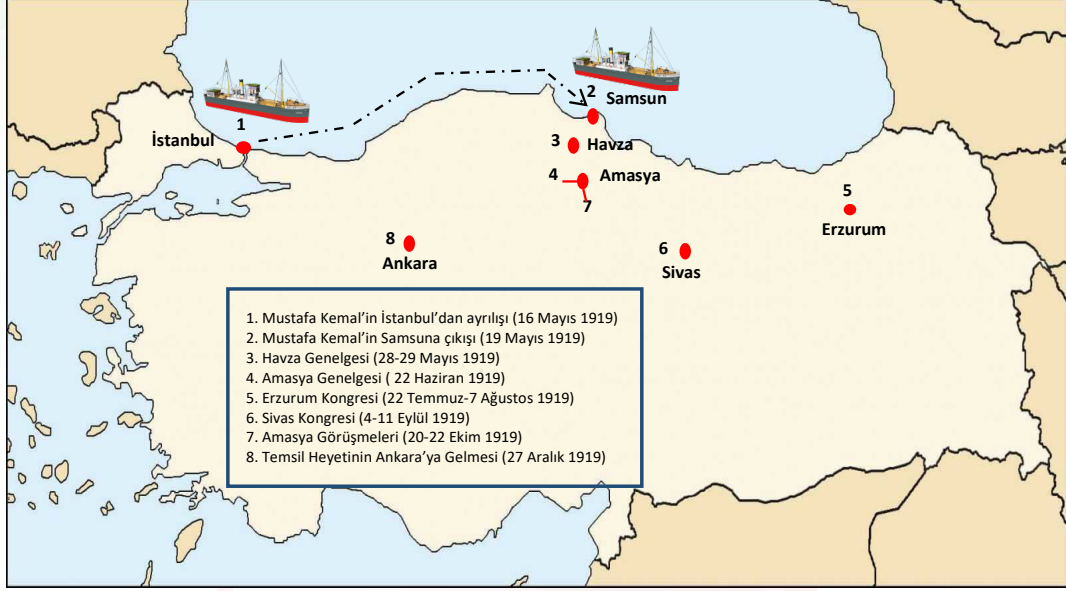

Yukarıdaki harita incelendiğinde hangi seçenekteki çıkarımın yapılması doğru olmaz?

- A) Ermeniler Anadolu'nun güneyinde ve doğusunda Rumlar ise Karadeniz ve Ege kıyıları ile Trakya'da faaliyet gösteren zararlı cemiyetler kurmuştur.
- B) Anadolu'nun dört bir yanında işgallere karşı kurulan millî cemiyetler ve mücadele ettikleri azınlık cemiyetleri görülmüştür.
- C) Türkler, Rumların bölücü faaliyetleri ile Doğu Karadeniz, Trakya ve Batı Anadolu'da mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- D) Kilikyalılar Anadolu'nun güneyindeki Rum azınlıkları; Redd-i İlhak ve Trakya Paşaeli cemiyetleri ise Batı Anadolu'daki Ermenilerin yıkıcı çalışmaları ile başa çıkmaya çalışmıştır.

10 ve 11. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

10. Aşağıdaki haritada Mustafa Kemal'in Milli mücadelenin hazırlık döneminde izlediği güzergah verilmiştir.

- Mustafa Kemal'in Milli mücadelenin Anadolu'da yapılması gerektiğini düşündüğü için ayrıldığı yerdir.
- Manda ve himayenin ilk kez reddedildiği ve milli sınırlardan ilk kez bahsedildiği gelişmedir.
- Milli şuurun uyanmasını sağlamak için yapılan ilk bildiri çalışmasıdır.
- Tüm cemiyetlerin birleştirdiği, Temsil Heyetinin ulusallaştığı gelişmedir.
- Mustafa Kemal'in ilk adımını atması nedeni ile Kurtuluş Savaşının başlatıldığı yer olarak ifade edilir.
- Milli Mücadelenin amaç,gereğe ve yönteminin açıklandığı gelişmedir.
- Kurtuluş Savaşının merkezliğini yapan Anadolu kentidir.
- İstanbul Hükümetinin Temsil Heyetinin varlığını kabul ettiği gelişmedir.

Yukarıdaki bilgiler ile harita ve tabloya üzerindeki olayların eşleştirilmesi hangi seçenekte doğru olarak yapılmıştır?

	1	2	3	4	5	6	7	8
A)	a	e	c	f	b	d	h	g
B)	a	g	f	c	b	d	e	h
C)	e	a	c	d	g	b	f	h
D)	d	e	a	f	b	h	c	g

11. Yukarıdaki haritaya bakıldığında;

- 5 rakamı ile gösterilen yerde yapılan toplantı ulusal amaçlar ile toplanmış ve bu toplantıda sadece tüm yurdu ilgilendiren kararlar alınmıştır.
- Amasya şehri Milli Mücadele için birden fazla önemli gelişmenin yaşandığı bir kent olmuştur.
- 6 rakamı ile gösterilen kentimizde Milli Mücadelenin yürütme organı olarak çalışan Temsil Kurulu ilk defa oluşturulmuştur.
- 8 rakamı ile gösterilen kentimiz Mili Mücadelenin merkezliğini yapmış, Kurtuluş Savaşı sonrasında ise yeni Türk devletinin idari merkezi olma özelliğini kazanmıştır.

çıkartmalarının hangilerinin yapılamaz?

- A) I, II ve III   B) II, III ve IV   C) I, III ve IV   D) I ve III

HARİTA OKUMA VE YORUMLAMA

12 ve 13. Soruları aşağıdaki görsel ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

Aşağıdaki haritada Milli Mücadele yıllarında TBMM'ye karşı çıkarılan ayaklanmalar belirtilmiştir.

12. Yukarıdaki harita incelendiğinde;

- Hilafet Ordusu ve Anzavur Ayaklanmalarını İstanbul Hükümeti
- Düzce, Konya, Milli Aşireti ve Yozgat Ayaklanmalarını İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri
- Demirci Mehmet Efe ve Çerkez Ayaklanmalarını eski Kuvayi Milliyeciler
- Pontus ve Ermeni Ayaklanmasının ise azınlıkların çıkardığı görülür.

Bu haritaya bakıldığında;

- I. Vatanın bütünlüğünü sağlamak ve ulusal egemenliği hâkim kılmak için mücadele eden TBMM'ye karşı İstanbul Hükümeti ve İtilaf Devletleri işbirliği içinde olmuştur.
- II. TBMM'nin otoritesini sağlamak için iç ve dış düşmanlar ile mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- III. İsyanlar sadece bir alanda görülmemiş, Anadolu coğrafyasının çeşitli bölgelerinde yayılım göstermiştir.
- IV. İstanbul Hükümeti, Millî Mücadele hareketini sonlandırmak, Anadolu'da tekrar kendi otoritelerini kurmak amaçlarına ulaşabilmek için Türk halkını kızdırmıştır.

Çıkarımlarının hangileri yapılabilir?

- A) I, II ve III   B) I, II ve IV   C) I, III ve IV   D) I, II, III ve IV

13. Harita ve bilgiler incelendiğinde;

1. Pontus ve Ermeni isyanları Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgelerinde mi etkili olmuştur?
2. Kuvayi Milliyeci isyanları Kuzey Anadolu'da mı etkili olmuştur?
3. Anadolu'nun her bölgesinde isyan faaliyetleri görülmüşmüdür?
4. İstanbul Hükümeti Boğazlar bölgesindeki hakimiyetini korumak için bu bölge yakınlarında çıkan isyanlara destek vermiş midir?
5. İsyenlar en yoğun olarak Doğu Anadolu'da mı görüşmüştür?

sorularının hangilerine "evet" yanıtı hangilerine ise "hayır" yanıtının verilmesi beklenir?

A) Evet: 1 - 2 - 3

B) Evet: 1 - 3 - 4

C) Evet: 2 - 3 - 4

D) Evet: 3 - 5

Hayır: 4 - 5

Hayır: 2 - 5

Hayır: 1 - 5

Hayır: 1 - 2 - 4

14 ve 15. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

14.

Sevr Antlaşması haritasına bakıldığında;

- I. Doğu Anadolu'da Ermeni egemenliği altında yer alması planan bir bölgenin varlığı öngörülmüştür.
- II. Osmanlı Devletinin toprak bütünlüğü ortadan kalkmıştır.
- III. Wilson İlkeleri Osmanlı topraklarının parçalanmasını öngören bir politikaya alet edilmiştir.
- IV. İngiltere ve Fransa Anadolu topraklarında yaşanan paylaşım dahil edilmemiştir.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) I, II ve III

C) II ve IV

D) I, III ve IV

HARİTA OKUMA VE YORUMLAMA

15.

1

Osmanlı Devleti, Anadolu'nun tamamında egemen değildir.

2

Irak Fransa, Suriye İngiltere hâkimiyetinde kalacaktır.

3

Batı Anadolu'nun tamamı Yunan Devletine bırakılacaktır.

4

Boğazlar bölgesi Osmanlı'nın egemenlik sahasında değildir.

5

Osmanlı Devleti'nin Sovyetler Birliği ile sınırı yoktur.

6

İtalya, Akdeniz ve Ege sahilini ele geçirmiştir.

Haritaya göre kutucuklarda verilen bilgilerin hangilerinin doğru ve yanlış olarak değerlendirilmesi hangi seçenekte doğru yapılmıştır?

A)		D	Y
	1	✓	
	2		✓
	3	✓	
	4		✓
	5	✓	
	6		✓

B)		D	Y
	1		✓
	2		✓
	3	✓	
	4	✓	
	5		✓
	6		✓

C)		D	Y
	1	✓	
	2		✓
	3		✓
	4	✓	
	5	✓	
	6	✓	

D)		D	Y
	1	✓	
	2	✓	
	3		✓
	4	✓	
	5		✓
	6	✓	

1.

“Kurulma yolundaki bu dernekler dışında, memleket içinde daha başka birtakım dernek ve kuruluşlar da ortaya çıkmıştır. Bunlar arasında Diyarbakır, Bitlis, Elâzığ illerinde, İstanbul’dan idare edilen Kürt Tealî Cemiyeti vardı. Bu derneğin amacı yabancı devletlerin himâyesi altında bir Kürt devleti kurmaktır. Konya ve dolaylarında İstanbul’dan yönetilen Tealî-i İslâm Cemiyeti’nin kurulmasına çalışılıyordu. Memleketin hemen her tarafında İtilâf ve Hürriyet Sulh ve Selâmet Cemiyetleri de vardı.”

NUTUK

Atatürk’ün yukarıdaki sözünde bahsettiği milli varlığa düşman cemiyetlerin özellikleri arasında;

- I. Milli mücadelenin karşısında yer alma
- II. İtilaf Devletleri ile işbirliği yapma
- III. TBMM’nin uygulamalarını destekleme
- IV. Manda ve himayeyi savunma

maddelerinde verilenlerin hangileri yer alır?

- A) I, II ve III   B) II, III ve IV   C) I, II, III ve IV   D) I, II ve IV

2. İşgaller karşısında Türk halkının nasıl bir tepki vereceği merak konusu idi. İstanbul Hükümeti, işgallerin geçici olduğunu ve sakinlikle karşılanması gerektiğini söylüyor; yapılacak direnişlerin Mondros Mütarekesinin 7. maddesi gereğince yeni işgalleri getireceğini belirtiyordu. Türk halkı bu konuda İstanbul Hükümeti gibi düşünmüyor, özellikle İzmir’in işgal edilmesi sonrasında işgalcilerin amacının Türk topraklarında kök salmak olduğunu anlıyordu.

Buna göre “Türk halkının İstanbul Hükümeti gibi düşünmediğinin” kanıtı olarak;

- I. Bölgesel direniş cemiyetler kurarak, gazeteler çıkarıp mitingler düzenleyerek işgallere karşı milli bilincin uyanmasında etkili olmaya çalışması
- II. Yurdun düşmana karşı savunulması için mücadele eden Kuvâ-yı Milliye birliklerin kurulmasına öncülük edip bu birliklerin ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olması
- III. Milli Mücadelenin kesinlikle yapılması gerektiğini savunan Mustafa Kemal’in öncülüğünde “Ya İstiklal Ya Ölüm” parolası ile sürdürülen Kurtuluş Savaşını yapması
- IV. Wilson İlkeleri, İngiliz Muhipleri gibi cemiyetler kurarak Amerikan ve İngiliz himayesinde bir kurtuluş en mantıklı yol olduğunu kabul etmesi

durumlarının hangileri gösterilebilir?

- A) I, II ve III   B) II, III ve IV   C) I, II ve IV   D) I, II ve IV

ÖN BİLGİLİ VE ÇOKLU KAZANIM TESTLERİ

3 ve 6. Soruları aşağıdaki görsel ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

Asırlar boyunca Ermenilerle Müslümanlar barış ve huzur içinde bir arada yaşamışlardır. Ticaret ve sanatla uğraşan, kuyumculuk yapan Ermeniler, refah içinde bir hayat sürmüşlerdir. Osmanlı Devleti'nde devlet kademelerinde önemli görevlere getirilen Ermeniler, Darphane ve Baruthane gibi önemli müesseselerin başına geçmişlerdir. XIX. yüzyılın başlarından itibaren Avrupalı devletlerin kışkırtmasıyla Balkanlardaki birçok azınlık isyan ederken Ermeniler böyle bir isyanı akıllarından bile geçirmemişlerdi. İşte bu nedenle Ermeniler, Osmanlı yönetimince "millet-i sâdika" (sadık millet) olarak adlandırılmışlardı. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'nda (93 Harbi) Ermenilerden istifade etmeye çalışan Rusya, savaş sonrası toplanan Berlin Konferansı'nda Ermenileri gündeme getirerek Ermeni sorununun doğmasına ve uluslararası boyut kazanmasına zemin hazırlamıştır. Bundan sonra Ruslar tarafından kışkırtılan ve desteklenen Ermenilerin bir kısmı komiteler (silahlı çete) kurarak Doğu Anadolu'da Müslüman halka baskı yapmaya başlamışlardır. Ermeni çetelerinin faaliyetleri I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla yoğunluk kazanmıştır. Osmanlı Devleti'nin birçok cephede mücadele etmesini fırsat bilen Ermeni çeteleri, Ruslarla iş birliği yaparak Doğu Anadolu'da isyan çıkarmışlar ve bölgedeki sivil halkı katletmeye başlamışlardır. Osmanlı yönetiminin bütün ikazlarına rağmen Ermeni çeteleri bu faaliyetlerinden vazgeçmemiş hatta kendilerine destek vermeyen Ermenileri bile öldürmekten çekinmemişlerdir. Bunun üzerine Osmanlı Hükûmeti, çıkardığı Sevk ve İskân Kanunu ile (27 Mayıs 1915) olaylara karışan Ermenilerle onlara yardım edenleri ülkenin daha sakin bir bölgesi olan Suriye'ye nakletme kararı almıştır. Bu tedbir, bir sınır dışı etme olayı değildir. Sevk edilenlerin herhangi bir zarara uğramaması için, sevk işlemi ordu birliklerinin nezaretinde gerçekleştirilmiştir. Üstelik yer değiştirme eylemi kalıcı da değildir. Savaş bittiğinde sevk edilenlerin isterlerse geri dönebilecekleri karara bağlanmıştır. Sevk edilenlerin geride bıraktıkları eşyaları, onlar dönene kadar devlet görevlilerinin gözetimindeki depolarda tutulmuş ve döndüklerinde de tutanakla kendilerine teslim edilmiştir. Göçe tabii tutulan Ermenilerin masraflarını devlet hazinesinden karşılanmıştır. Anadolu içindeki Ermenilerin tamamı isyanlara karışmadığı için isyan tüm Ermeniler için uygulanmamıştır. Nitekim Millî Mücadele yıllarında Türklerle birlikte işgalci devletlere karşı mücadele veren Ermeniler de vardır. Şüphesiz göç esnasında çöl sıcaklarından, yolculuğun ağır şartlarından, bulaşıcı hastalıklardan ve eşkıya saldırılarından hayatını kaybeden Ermeniler olmuştur. Bu durum herkes için üzüntü vericidir. Yabancı devletlerin tahrikleri olmasaydı asırlardır bir arada yaşayan Müslümanlar ve Ermeniler yine birlikte, barış ve huzur içinde yaşıyor olacaktı. Türkler ve Ermeniler asırlar boyunca birbirlerinin bayramını tebrik etmiş, sofrasında yemeklerini paylaşmış, hüznlerine ortak olmuşlardır. Onlar evlerinin anahtarını birbirlerine teslim edecek kadar dostluk geliştirmişlerdir. Bugün de Türkiye'nin değişik şehirlerinde Müslüman halkla birlikte huzur içinde yaşayan Ermeni asıllı vatandaşlar vardır. Dini, dili ve kökeni farklı insanların bir arada yaşaması ayrılık sebebi değil Anadolu halkı için zenginlik kaynağıdır.

3. Buna göre;

- I. Kendi otoritesini ve halkının güvenliğini sağlamakla yükümlü olan Osmanlı Devleti, suç işleyen gruplarla onlara yardım edenleri ülke sınırları içerisindeki başka bir bölgeye nakletmiştir.
- II. Anadolu'da yaşayan Ermenilerin tümü isyancı olmadığından bu azınlığın tamamı sevke tabii tutulmamıştır.
- III. Yıkıcı bir savaşın ortasında halk sıkıntı içindeyken yerleri değiştirilen Ermenilerin sevk masrafları da devlet hazinesinden karşılanmıştır.
- IV. Göç eden Ermenilerin mal varlıkları Türk ahali arasında paylaşılmıştır.

Çıkarımlarının hangilerinin yapılması beklenir?

A) I, II ve III

B) I ve II

C) II ve IV

D) I ve III

4. Yukarıdaki metinde altı çizili bölüm birkaç kelime ile anlatılmak istenirse bu ifadenin hangi seçenekteki olması beklenir?
- A) Türk-Ermeni Dostluğu
B) Niçin Tehcir Kanunu?
C) Ermeni Sorunun Günümüze Yansıması
D) Osmanlıda Azınlık Ayaklanmaları
5. Yukarıdaki metin incelendiğinde hangi seçenekteki sorunu cevabına ulaşamaz?
- A) Hangi devlet Berlin Konferansı'nda Ermenileri gündeme getirerek Ermeni sorununun doğmasına ve uluslararası boyut kazanmasına zemin hazırlamıştır?
B) Ermenilerin Osmanlı Devleti tarafından, "millet-i sâdika" (sadık millet) olarak adlandırılmalarının nedeni nedir?
C) Ruslar tarafından kışkırtılan ve kullanılan Ermeni çetelerin Anadolu halkına verdikleri zararlar nelerdir?
D) Fransızların, Anadolu'daki Ermenilerin isyanlarındaki payı nedir?
6. Metin içinde yer alan "Millî Mücadele yıllarında Türklerle birlikte işgalci devletlere karşı mücadele veren Ermeniler de vardır." sözü ile;
- I. Millî Mücadele yıllarında Anadolu'nun bağımsızlığa kavuşmasını sağlamak için Türk-Ermeni işbirliği yaşanmıştır.
II. Anadolu'da ikamet eden Ermenilerin tamamı ülkeyi bölmeye yönelik faaliyetlerin içinde yer almamıştır.
III. Ermeni halkın bir kısmı Kurtuluş Savaşı yıllarında Anadolu'da yaşanan işgallere karşı koymaya çalışmıştır.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?
- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

7.

(1) Amasya Genelgesi Millî Mücadele tarihi açısından önemli bir dönüm noktası olmuştur. (2) Vatanın içine düştüğü tehlike belirtilerek Osmanlı Hükûmeti ikaz edilmiş, bu tehlike ile mücadele etmek için halka çağrı yapılmıştır. (3) Mustafa Kemal Paşa korkusuzca resmî görevinin dışına çıkarak millî bir görev üstlenmeye başlamıştır. (4) Bu çalışmalardan haberdar olan İtilaf Devletleri, Mustafa Kemal Paşa'nın görevden alınması için Osmanlı Hükûmetine baskı yapmışlar ve bu baskılar sonucunda Osmanlı Hükûmeti Mustafa Kemal Paşa'yı geri çağırmissa da o, geri dönmeyerek yoluna devam etmiştir.

Bu metinde gösterilen bölümün hangisinde Mustafa Kemal'in kararlılık özelliğinden bahsedilmiştir?

- A) 1
B) 2
C) 3
D) 4

ÖN BİLGİLİ VE ÇOKLU KAZANIM TESTLERİ

8 ve 10. Soruları aşağıdaki görsel ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

Lapsekili Halil ve İbrahim Onbaşı...

Arıburnu, Conkbayırı, Seddülbahir'de savaşının en kanlı sahneleri yaşanıyordu... Kocadere Köyüne büyük bir "sargı evi" kuruldu. Kimi Urfalı, kimi Bosnalı, kimi Sivaslı, kimi Halepli, kimi Antepi, kimi Muşlu çok sayıda yaralı buraya getiriliyor ve burada tedavi ediliyordu. Yaralı kahraman erlerden biri de Lapseki'nin Beybaş Köyünden Halil'di. Halil'in yarası oldukça ağırdı. Zor nefes alıp vermekteydi. Alçalıp yükselen göğsüyle hayata biraz daha tutunabilmek için komutanının elbisesine sıkı sıkıya yapıştı. Nefes alıp vermesi gittikçe zorlaşıyordu. Dudaklarından tane tane ve kesik kesik dökülen kelimelerle komutanına şunları söyledi:

- "Bana hakkını helâl etsin!"
- Komutanım! Ölme ihtimalim çok fazla. Ben bir pusula yazdım. Alın, bunu arkadaşşıma ulaştırın!..

Tekrar derin derin nefes alıp defalarca yutkunan Halil, devam etti:

- Ben... ben köylüm Lapsekili İbrahim Onbaşı'dan bir Mecidiye borç aldıldım. Kendisini bir daha göremedim. Belki ölebilirim... Borçlu ölürsem söyleyin hakkını bana helâl etsin...

Komutan çok duygulandı. Halil'in kırmızıya boyanmış alnını eliyle silip saçını okşarken:

- Sen onu merak etme evlâdım, dedi.

Halil, son nefeste bir kez daha mırıldandı.

- Komutanım... ben ölürsem söyleyin hakkını helâl etsin!..

Ve... Kahraman er Halil, biraz sonra komutanının kolları arasında kan kaybından şehit oldu...

***

***

***

Sargı yerine sürekli yaralıları getiriliyordu. Bunlardan çoğu daha sargı yerine ulaşmadan şehit düşüyordu. Şehitlerin üzerinden çıkan eşyalar, künyeler komutana ulaştırılıyordu. Fazla zaman geçmedi. Komutana yeni bir künye ve yanında bir pusula ulaştı. Komutan gözyaşlarını silmeye fırsat bulamamıştı. İçinde bir not bulunan pusulayı açıp okuyunca, olduğu yere yığılıp kaldı. Ellerini yüzüne kapattı ve hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Pusuladaki not şöyleydi:

- "Ben Beybaş Köyünden arkadaşım Halil'e bir Mecidiye borç verdiğim. Kendisi beni göremedi. Biraz sonra taarruza kalkacağız. Belki ben dönemem. Arkadaşıma söyleyin. Ben hakkımı helâl ettim..."

8. Yukarıdaki metinde anlatılan olayın I. Dünya Savaşındaki hangi cephede yaşadığı söylenebilir?

- A) Hicaz-Yemen Cephesi
- B) Suriye-Filistin Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Kafkas Cephesi

9. Altı çizili bölüme göre;

- I. Savaşa, Osmanlı topraklarının dört bir yanından halkın katıldığı
- II. Savaşın çok zorlu geçtiği
- III. Savaşta yaralanan Osmanlı askerlerinin önemli bir çoğunluğunun tedavi edilmeden hayatını kaybettiği

çıkartımlarının hangileri yapılabilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

10. Metine bakıldığında;

- I. Bahsedilen olay I. Dünya Savaşı sırasında, İtilaf Devletlerine karşı Osmanlı Devleti'nin büyük bir zafer kazandığı cephede yaşanmıştır.
- II. Olayda bahsedilen Lapsekili Halil hayatını kaybetmişken, İbrahim Onbaşı savaştan yaralı kurtulmuştur.
- III. Olayda borç verdiği için hakkını helal eden kişi İbrahim, borç aldığı için arkadaşından hakkını helal etmesini istediği kişi ise Halil'dir.
- IV. Komutan eline ulaşan pusulada yazılanları okuduktan kısa süre sonra Halil şehit düşmüştür.

yorumlarının hangisi yapılamaz?

- A) I   B) II   C) III   D) IV

11. .... bölgesel sorunlar için toplanmış olmasına rağmen toplantıda bütün yurdu ilgilendiren kararlar alındı. Kararlar tüm yurda, İstanbul'daki işgal kuvvetlerine ve yabancı devlet temsilciliklerine gönderildi. Kongre millî bir meclis gibi çalıştı ve burada millet iradesine vurgu yapıldı ve millet adına çok önemli kararlar alındı. Alınan kararların hayata geçirilebilmesi için ..... adıyla bir kurul oluşturuldu. Kurulun başkanlığına Mustafa Kemal seçildi. Millî Mücadele'nin ilk yönetim kurulu olan bu kurum, vazifesini yerine getirmeyen Osmanlı Hükümeti'nin yerine bir hükümet gibi çalışmaya başladı. Kongre kararları Millî Mücadele'nin temel ilke ve hedefleri ortaya koyan ..... kararlarının temelini oluşturmuştur.

Yukarıdaki metinde boş bırakılan yere hangi seçenekteki kavramın gelmesi beklenemez?

- A) Sivas Kongresi   B) Erzurum Kongresi
C) Misak-ı milli   D) Temsil Heyeti

ÖN BİLGİLİ VE ÇOKLU KAZANIM TESTLERİ

12.

(1) Padişah ve Hükümet tarafından güvenilir ve iyi bir asker olarak tanınması, İttihatçıların siyasetine uzak duran bir komutan olarak bilinmesi gibi nedenlerle Mustafa Kemal Paşa, 9. Ordu Müfettişliğine tayin edildi. (2) Olağanüstü yetkilerle donatılıp sivil makamlara da emretme yetkisi verilen Mustafa Kemal'in görevi Samsun ve civarında güvenliği sağlamak, Osmanlı birliklerinin Mondros Ateşkes Anlaşması gereği dağıtılmasını hızlandırmak, Türklerin elinde kalan silah ve cephaneyi toplamaktı. (3) Mustafa Kemal Paşa, kurmay heyetiyle birlikte 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan Bandırma Vapuru ile hareket ederek 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Mustafa Kemal Paşa, Samsun'a çıktıktan sonra bölgedeki durumu inceleyerek Damat Ferit Paşa Hükümeti'ne bir rapor gönderdi (22 Mayıs 1919). (4) Raporda; İzmir'in Yunanlılar tarafından işgalinin haksız olduğu ve halkı olumsuz etkilediği, Türklerin yabancı bir ülkenin kontrolüne girmek istemediği anlatıldı. Bölgedeki karışıklıklara siyasi emeller peşinde koşan Rumların neden olduğu ve Rumların emellerinden vazgeçmesiyle asayişin kendiliğinden düzeleceği belirtildi. (5) Daha sonra Samsun'dan ayrılarak Havza'ya geçerek burada bir bildiri yapılarak orduların dağıtılmamasını, işgalleri protesto eden mitinglerin yapılmasını istedi.

Bu anlatılanlara bakıldığında;

- I. 1. Bölümde Mustafa Kemal'in 9. Ordu Müfettişliğine getirilmesinin sebebinden bahsedilmiştir.
- II. 2. Bölümde Mustafa Kemal'in yetkilerinin sınırı ve görevlerin neler olduğu açıklanmıştır.
- III. 3. Bölümde Mustafa Kemal'in Samsun'a asıl çıkış amacının ne olduğu açıklanmıştır.
- IV. 4. Bölümde Mustafa Kemal'in hazırladığı raporda nelerin kaleme alındığı anlatılmıştır.
- V. 5. Bölümde Mustafa Kemal'in İstanbul Hükümeti tarafından kendisine verilen görevleri yerine getirdiği ifade edilmiştir.

Çıkarımlarının hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, III ve V   B) I, II ve IV   C) II, III, IV ve V   D) II, IV ve V

13. Sadrazam Ali Rıza Paşa, Amasya Görüşmelerinde alınan kararlardan sadece "Mebusan Meclisinin açılması" kararını kabul etti. Ancak, Meclisin Anadolu'da değil İstanbul'da açılmasına karar verildi. Meclisin açılabilmesi için seçimler yapıldı. Yeni oluşan meclis İstanbul'da açıldı. Mustafa Kemal ise güvenlik sorunu nedeni ile, Meclisin İstanbul'da toplanmasının sakıncalı olacağını düşünüyor ve meclisin güvenli bir Anadolu kentinde toplanmasının daha doğru olacağını söylüyordu.

Mustafa Kemal'in düşüncelerinde ne derece haklı olduğunu ispat eden gelişme hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) İtilaf Devletleri'nin, Mebusan Meclisi seçimlerinin yapılmasına izin vermeleri
B) İstanbul Hükümetinin Amasya Görüşmeleri sonrasında İtilaf Devletlerine tavır alması
C) Misak-ı Milli kararlarının kabul edilmesi sonrasında İtilaf Devletlerinin İstanbul'u işgal edip Mebusan Meclisinin dağıtması
D) İtilaf Devletlerinin İstanbul'un işgal edilmeyeceğine dair İstanbul Hükümetine güvence vermesi

14. Amasya Genelgesi sonrası, Kazım Karabekir'in davet üzerine Erzurum'a geçen Mustafa Kemal 8-9 Temmuz gecesi Osmanlı Devletine ait görevlerinden istifa etmiştir. Mustafa Kemal'in başkan seçildiği Erzurum Kongresi bölgesel olarak toplanmış olsa da ulusal kararlar alınan bir toplantı olmuştur.
- Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
  - Yabancı işgal ve müdahalesine karşı Osmanlı Hükûmeti vazifesini yapamaz hâle gelirse millet topyekûn direnişe geçecek ve kendini savunacaktır.
  - Osmanlı Hükûmeti vatani koruyamaz ve istiklali sağlayamazsa geçici bir hükûmet kurulacaktır.
  - Kuvâ-yı Millîye'yi tek kuvvet olarak tanımak ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır.
  - Hristiyan azınlıklara siyasi hâkimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.
  - Manda ve himaye kabul edilemez.
  - Mebusan Meclisinin hemen toplanması ve hükûmet işlerinin Meclis tarafından kontrol edilmesi gereklidir.

Erzurum Kongresinin yukarıdaki maddelerine bakılarak hangi seçenekteki çıkarımın yapılmasının doğru olmaz?

- Ülkenin bölünmez bütünlüğü savunulmuş, Türk halkının kendi bağımsızlığını kendi kazanacağı belirtilmiştir.
- Yönetim sisteminin değiştirileceğine işaret edilmiş, İstanbul Hükûmetinin yerine yeni bir hükûmet kurulması fikri ortaya atılmıştır.
- Bağımsızlığın kayıtsız şartsız sağlanması, hükûmet çalışmalarının meclis denetimi altında sürdürülmesinin gerekliliği ortaya konulmuştur.
- Yabancı ülkelere tanınan ayrıcalıklara tepki gösterilmiş ve bunun kabul edilemez olduğu söylenmiştir.

15.

Damat Ferit Paşa, Elazığ Valisi Ali Galip Bey aracılığıyla Sivas Kongresi'ni dağıtmayı denemiş, yayınladığı bildiri ile halkı Mustafa Kemal Paşa'ya karşı isyana kıskırtmış ve Mustafa Kemal ve arkadaşlarını "İttihatçı ve Bolşevik" olmakla suçlamıştı. Temsil Heyeti, Sivas'taki millî kongrenin çalışmaları hakkında bilgi vermek ve milletin iradesine aykırı hareket eden Damat Ferit Paşa Hükûmeti'ni şikâyet etmek için, padişah ile telgraf aracılığıyla görüşmek istedi. Yapılmak istenen bu görüşmeye izin verilmeyince, ulusun güvenini yitirmiş bulunan Damat Ferit Paşa Hükûmeti görevden çekilene kadar, İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesine karar verildi. Sivil ve askerî bütün yazışmaların Sivas'taki Temsil Heyeti ile yapılması istendi. Damat Ferit Paşa ülkeyi yönetemez hâle gelince istifa etmek zorunda kaldı Bu durum Temsil Heyeti'nin İstanbul karşısında elde ettiği ilk siyasi başarıdır.

Yukarıdaki metin hangi seçenekteki sorunun cevabını içermemektedir?

- Temsil Heyetinin, İstanbul Hükûmeti karşısında elde ettiği ilk siyasi başarı nedir?
- İstanbul Hükûmetinin Sivas Kongresinin yapılmasını engellemek için yaptığı girişimler nelerdir?
- Elazığ Valisi Ali Galip'in Sivas Kongresini dağıtmakta başarılı olamamasının nedenleri nelerdir?
- Mustafa Kemal Paşa'nın görevinden çekilmesini istediği İstanbul Hükûmeti üyesi kimdir?

ÖN BİLGİLİ VE ÇOKLU KAZANIM TESTLERİ

16. (I) Mustafa Kemal'e göre ülkenin durumunu ve yapılması gerekenleri halka anlatmada, halkın aynı gaye etrafında birleştirilmesinde ve harekete geçirilmesinde basının ne derece güçlü bir araç olduğunu öğrencilik yıllarından beri biliyordu. O, basının öneminin farkındaydı. (II) Daha öğrencilik yıllarında el yazısıyla gazete çıkaran Mustafa Kemal, kazandığı bu tecrübelerden Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması için de faydalandı. (III) Mustafa Kemal, Sivas Kongresi'nde alınan kararları halka duyurmak, içte ve dışta kamuoyu oluşturmak için bir gazete çıkarılmasını istedi. (IV) Millî Mücadele'nin ilk yayın organı olan İrade-i Milliye gazetesi bu düşünceden doğdu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde paylaşılan bilgi doğruluk değeri taşımaz?

- A) I. Bölümde Mustafa Kemal'in basının öneminin farkında olduğu ifade edilmiştir.
B) II. Bölümde Mustafa Kemal'in öğrencilik yıllarında gazete çıkarma faaliyetlerinde bulunduğu anlatılmıştır.
C) III. Bölümde İrade-i Milliye Gazetesinin çıkarılmasında güdülen amaçların neler olduğu söylenmiştir.
D) IV. Bölümde İrade-i Milliye Gazetesinin çıkarılmasına hangi gelişme sırasında karar verildiği belirtilmiştir.

17. Amasya Görüşmelerinde alınan karar doğrultusunda Mebusan Meclisinin toplanması için seçimler yapıldı. Anadolu'daki seçimleri çoğunlukla Millî Mücadele taraftarları kazandı. İtilaf Devletleri, kendi aleyhlerinde bir karar alınamayacağını düşünerek Mebusan Meclisinin toplanmasına engel olmadılar. Hatta İtilaf Devletleri meclisin varlığını kendi çıkarları açısından gerekli görüyorlardı.

Metinde vurgulanan "İtilaf Devletleri meclisin varlığını kendi çıkarları için gerekli görüyorlardı." sözü ile vurgulanmak istenen durum hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) İtilaf Devletlerinin, İstanbul Hükümetinin çalışmalarının meclis tarafından denetlenmesini gerekli görmesi
B) Kanuni Esasiye göre, Osmanlı Devletine imzalatılmak istenen Sevr Anlaşmasının geçerli olması için Mebusan Meclisi tarafından onaylanmasının gerekmesi
C) Mebusan Meclisinin açılması ile Türk halkının demokratik açıdan gelişiminin sağlanacağını düşünülmesi
D) İşbirliği içinde oldukları Saltanat sisteminin devamlılığının ancak Mebusan Meclisinin açılması ile olacağına inanılması

18. "...Osmanlı Devleti'nin temelleri çökmüş, ömrü tamamlanmıştı. Osmanlı memleketleri tamamen parçalanmıştı. Ortada bir avuç Türk'ün barındığı bir ata yurdu kalmıştı. Son mesele bunun taksimini sağlamaya çalışmaktan ibaretti... O halde ciddi ve gerçek karar ne olabilirdi? Efendiler, bu durum karşısında bir tek karar vardı. O da millî hakimiyete dayanan, kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak!"

Mustafa Kemal'in İstanbul'un İtilaf Devletleri tarafından işgal edilmesi üzerine söylediği "millî hakimiyete dayanan, kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak!" sözünde bahsettiği gelişme hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Temsil Heyetinin tüm yurdu kapsayacak şekilde genişletilmesi
B) Büyük Millet Meclisinin açılması
C) Sivas Kongresinin yapılması
D) Amasya Görüşmelerinin yapılması

19. İtilaf Devletleri, Misak-ı Milli ilan edilince 16 Mart 1920'de İstanbul'u resmen işgal ettiler. Ulusal egemenliği zorla ortadan kaldırmak için Mebusan Meclisini basıp milletvekilleri ve aydınları tutukladılar. İtilaf Devletleri "İşgal geçicidir, amacımız saltanat makamını güçlendirmektir. Ancak Anadolu'da isyanlar devam ederse İstanbul Türklerden alınacaktır." ifadelerini kullanarak bir bildiri yayınladı.

İtilaf Devletleri bu bildiri ile;

- I. İstanbul'un işgalinin Türk milleti üzerinde yaratacağı tepkiyi azaltmak,
- II. Türk milletine gözdağı vermek,
- III. Kendisine karşı ortaya çıkabilecek olan olası bir direnişin önüne geçmek

amaçlarının hangisi ya da hangilerine ulaşmak istedikleri söylenebilir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

20 ve 21. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

"Bina henüz tamamlanmamıştı. Kiremitleri bile döşenmemişti. Pek çok noksanları vardı. Kiremit yetmedi. Ankaralılar kendi çatılarından kucak kucak kiremit taşıyarak çatıyı kapattılar. Bu manzara çok anlamlıdır. Meclis'te mebusların oturacağı sıra bile yoktu. Ankara Muallim Mektebi'nin tatbikat okuluna ait sıralar getirildi. O tarihte Ankara'da elektrik de yoktu. Kahvelerin birinden alınan petrol lambası asılarak aydınlatma meselesi halledildi. Salonun koridoruna, mebusların su içmesi için üç küp konuldu, üzerlerine maşrapa bırakıldı. Sokağa bakan ilk oda da Riyaset Odası yapıldı. Daha sonra meşhur Hattat Hulûsi Efendi'nin yazdığı "Hâkimiyet Milletindir" tabelası, kürsünün arkasına asıldı."

(Enver Şapolyo, Birinci Büyük Millet Meclisi Tarihçesi, s. 22-23.)

20. Yukarıdaki metinde yer alan bilgilere bakılarak;

- I. Ankara halkı bütün yokluklara rağmen meclis binasının eksikliklerinin giderilmesi konusunda fedakârlık göstermiştir.
- II. Milletvekillerinin tüm ihtiyaçları çok kısa sürede karşılanmıştır.
- III. Milletvekillerinin aydınlanma, yiyecek ve içecek gibi ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmıştır.

sonuçlarının hangilerine ulaşılması mümkün değildir?

- A) I ve II   B) Yalnız II   C) II ve III   D) I, II ve III

21. İlk meclisteki kürsünün arkasında yer alan "Hâkimiyet Milletindir." yazılı tabela;

- I. Meclisin milli egemenlik esasına uygun olarak yönetileceği
- II. Ülke yönetiminde halk iradesine dayalı bir anlayışın hâkim olacağı
- III. Egemenlik konusunda tek güç sahibi olarak Türk halkının görüldüğü
- IV. Saltanat anlayışının resmen ortadan kaldırıldığı

yargılarının hangilerinin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) I ve II   B) III ve IV   C) I, II ve III   D) I, III ve IV

24 ve 25. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

SEVR ANTLAŞMASININ MADDELERİ (10 AĞUSTOS 1920)

1. Doğu Trakya, Batı Anadolu ve Ege adaları Yunanistan'a bırakılacak.
2. Suriye Fransa'ya, Arabistan ve Irak İngiltere'ye, Güneybatı Anadolu, Rodos ve On İki Ada İtalya'ya bırakılacak.
3. Doğu Anadolu'da iki yeni devlet kurulacak.
4. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalacak fakat azınlıkların hakları gözetilmezse şehir Türklerin elinden alınacak.
5. Azınlıkların hakları genişletilecek.
6. Boğazlar; içinde Türklerin bulunmadığı uluslararası bir komisyon tarafından yönetilecek, savaş zamanı dahi bütün gemilere açık olacak. Bu komisyonun ayrı bütçesi ve bayrağı olacaktır.
7. Zorunlu askerlik kaldırılacak, asker sayısı sınırlandırılacak ve ordunun ağır silahı olmayacak.
8. Kapitülasyonlardan bütün devletler faydalanacak.
9. Osmanlı Devleti'nin maliyesi İtilaf Devletlerinin denetiminde olacak.

24. Bu maddelere bakıldığında hangi seçenekteki bilginin doğru olduğu söylenemez?

- A) Ekonomik bağımsızlığını yok etmek için Osmanlı Devletine Sevr Antlaşmasının 8 ve 9. maddeleri kabul ettirilmiştir.
- B) Osmanlı Devletinin askeri gücü ortadan kaldırılarak, Anadolu toprakları savunmasız hale getirilmeye ve işgaller kolaylaştırılmaya çalışılmıştır.
- C) İstanbul şehrinin, Osmanlı Devleti'nin başkenti olarak kalması ülkede yaşayan azınlıkların haklarının korunup gözetilmesi şartına bağlanmıştır.
- D) Osmanlı Devleti toprakları İtilaf Devletleri arasında pay edilmiş, Boğazların yönetimi başkanlığını bir Türkün yapacağı uluslararası bir komisyona bırakılmıştır.

25. Sevr Antlaşmasının içerisinden;

- Yabancı ülkelere verilen ayrıcalıklar arttırılacak
- Ülke topraklarının doğusunda yeni bir siyasi oluşuma gidilecek
- Anadolu topraklarındaki Rum egemenlik sahası genişletilecek
- Osmanlı Devletinin iktisadi politikası İtilaf Devletlerinin kontrolü altında bulundurulacak
- Ortadoğu toprakları İngiltere ve Fransa arasında pay edilecek

yorumlarının yapılabileceği maddeler çıkarıldığında tabloda yukarıda verilen maddelerin hangi numaralar ile gösterilenleri kalır?

- A) 1-2-4-5
- B) 4-5-6-7
- C) 4-5-6-8
- D) 2-3-5-9

ÖN BİLGİLİ VE ÇOKLU KAZANIM TESTLERİ

26 ve 27. Soruları aşağıdaki görsele ve üzerindeki bilgilere göre cevaplayınız.

(1) Büyük Millet Meclisine karşı çıkarılan ayaklanmaların, önemli bir bölümü TBMM'ye, bağlı Kuvâ-yı Milliye birlikleri tarafından bastırıldı. (2) Ayaklanmalar, işgal güçlerinin Anadolu'daki ilerleyişini kolaylaştırırken. Milli Mücadele sürecinin uzamasına, düşmanın yurttan atılmasının gecikmesine neden oldu. (3) Düzenli ordunun kurulmasının bir süre gecikmesine, silah ve malzeme kaybına sebep oldu. (4) Ayaklanmaların bastırılması sırasında isyan edenler ve isyanları bastıran kuvvetler arasındaki çatışmalar kardeşkanı dökülmesine neden oldu. (5) Her türlü soruna rağmen ayaklanmaların bastırılması; Meclise karşı duyulan güveni, Meclisin gücünü ve otoritesini artırdı. Anadolu halkı, isyanları bastıran meclisin çatısı altında daha büyük bir umut ve inançla toplanmaya devam etti.

26. Yukarıdaki metindeki bilgilere bakılarak;

- I. Çıkan isyanlar İtilaf Devletlerinin işine yarayacak sonuçlar doğurmuştur.
  - II. İsyanların Milli Mücadele üzerinde askeri, siyasi, ekonomik zararları olmuştur.
  - III. TBMM, isyanların bastırılmasında başarılı olarak otoritesini artırmıştır.
- sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?**

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

27. Yukarıdaki metine göre hangi seçenekteki çıkarımın yapılması doğru olmaz?

- A) 5 rakamı ile gösterilen bölüm isyanların sadece olumsuz sonuçlar ortaya çıkarmadığının kanıtı durumundadır.
- B) 3 numaralı bölümde isyanlar sonucu oluşan askeri kayıplardan bahsetmektedir.
- C) 2 rakamı ile gösterilen bölüm TBMM'nin milli egemenliği sağlamak adına karşılaştığı zorlukları anlatmaktadır.
- D) 1 numaralı bölüm isyanların bastırılmasında hangi kuvvetlerden yararlandığı göstermektedir.